

Tao Te King

Dao te Ching

Lao-Tzu

Bewerkt en overgenomen uit meerdere
Nederlandse
en Engelse uitgaven.

Rene Tol

1 mei 2017

1

De Tao die kan worden verteld is niet de eeuwige Tao. De naam die kan worden genoemd is niet de eeuwige Tao

De Tao is zowel benoemd als naamloos. Als naamloos is het de oorsprong van alle dingen. Als benoemd is het de moeder van 10.000 dingen.

Immer begeerteloos, kan men het mysterie zien; immer begerend, ziet men slechts de manifestaties. En het mysterie zelf is de poort naar alle inzichten.

2

Iedereen onder de hemel kan schoonheid alleen als schoonheid zien omdat er lelijkheid is. Iedereen kan goed alleen kennen omdat er kwaad is.

Zijn en niet-zijn brengen elkaar voort. Het moeilijke wordt geboren uit het gemakkelijke. Lang wordt gedefinieerd door kort, het hoge door het lage. Voor en na gaan samen.

Daarom leeft de wijze openlijk met schijnbare dualiteit en paradoxale eenheid. De wijze kan handelen zonder inspanning en onderrichten zonder woorden. Hij koestert zonder te bezitten en werkt, maar niet voor beloning; hij ijvert, maar niet voor resultaten. Wanneer het werk is gedaan, is het vergeten. Daarom duurt het eeuwig voort.

6

De geest die nooit sterft wordt het mysterieuze vrouwelijke genoemd. Hoewel ze het hele universum wordt, gaat haar smetteloze zuiverheid nooit verloren. Hoewel ze talloze vormen aanneemt, blijft haar ware identiteit intact.

De poort naar het mysterieuze vrouwelijke wordt de wortel van de werkelijkheid (schepping) genoemd.

Luister naar haar stem. Hoor hem weerklinken door de werkelijkheid (schepping). Zonder mankeren onthult ze haar aanwezigheid. Zonder mankeren voert ze ons naar onze eigen volmaaktheid. Hoewel ze onzichtbaar is, duurt ze voort; ze zal nooit tot een einde komen.

8

Het hoogste goed is als water, dat alle dingen voedt zonder zijn best te doen. Het stroomt naar lage plekken die door alle mensen worden gehaat. Daarom is het als Tao.

Leef in overeenstemming met de natuur van de dingen. In de keuze van je woonplaats, blijf dicht bij het land. In meditatie, ga diep in het hart. In je omgang met anderen, wees mild en vriendelijk. Houd je aan je woord. Regeer billijk. Wees op tijd in het kiezen van het juiste moment.

Wie in overeenstemming met de natuur leeft gaat niet in tegen de aard der dingen. Hij beweegt in harmonie met het aanwezige moment en weet altijd het juiste te doen.

9

Doorgaan met vullen is niet zo goed als stoppen. Te vol geschonken, stromen je handen over, stop liever met gieten.

Slijp een mes te vaak en zijn scherpte zal spoedig verloren gaan. Vul je huis met jade en goud en het wordt onveilig. Blaas jezelf op met eer en trots en niemand kan je uit een val redden.

Trek je terug wanneer het werk is gedaan; dit is de weg van de hemel.

10

Kun je in het dragen van lichaam en ziel en het omhelzen van de eenheid scheiding vermijden?

Kun je je lichaam zo soepel laten worden als dat van een pasgeboren kind? Kun je in het openen en sluiten van de hemelpoort de vrouwelijke rol spelen?

Kun je je volk liefhebben en je domein regeren zonder eigendunk?

Baren en koesteren; hebben doch niet bezitten; werken doch niet met de eer strijken; leiden zonder te beheersen of domineren.

Wie acht slaat op deze kracht brengt Tao naar deze aarde. Dit is de voornaamste deugd.

11

Dertig spaken komen samen in een enkele naaf; het is op het gat in het midden dat het nut van de kar rust.

Boetseer klei tot een kruik; het is de ruimte erbinnen die hem nuttig maakt. Snijd fraaie deuren en ramen, maar de kamer is nuttig door zijn leegte.

Het nut van wat is hangt af van wat niet is.

17

Van de grootste leider boven hen weten mensen nauwelijks dat hij bestaat. Daarna komt iemand die zij beminnen en prijzen. Daarna komt iemand die zij vrezen. Daarna komt iemand die zij verachten en trotseren.

Wanneer een leider niemand vertrouwt, vertrouwt niemand hem.

De grote leider spreekt weinig. Hij spreekt nooit onzorgvuldig. Hij werkt zonder eigenbelang en laat geen spoor achter. Wanneer alles voltooid is, zeggen mensen: "We hebben het zelf gedaan".

18

Wanneer de grootheid van de Tao aanwezig is, vloeit je handelen voort uit je eigen hart. Wanneer de grootheid van de Tao afwezig is, berust het handelen op regels van 'vriendelijkheid en rechtvaardigheid'.

Als je regels nodig hebt om vriendelijke en rechtvaardig te zijn, als je je deugzaam gedraágt, is dit een zeker teken dat deugd afwezig is. Dan zien we de grote hypocrisie.

Als verwantschap tot tweedracht vervalt, ontstaan vroomheid en riten van devotie. Als het land tot chaos vervalt, zullen officiële loyalisten aantreden; patriottisme wordt geboren.

19

Geef heiligheid op, doe afstand van wijsheid en het zal honderdmaal beter zijn voor iedereen. Zet moraal en recht opzij en de mensen zullen het juiste doen. Zet vernuft en voordeel opzij en er zullen geen dieven zijn.

Dit zijn allemaal slechts uiterlijke vormen; ze zijn op zichzelf niet voldoende.

Het is belangrijker om de eenvoud te zien je ware natuur te beseffen, zelfzuchtigheid af te werpen en begeerte te temperen.

21

De grootste deugd is het volgen van de Tao en de Tao alleen.

De Tao is ongrijpbaar en ontastbaar. Hoewel vormloos en ontastbaar, doet hij vorm ontstaan. Hoewel vaag en ongrijpbaar doet hij gestalten ontstaan. Hoewel duister en obscuur, is hij de ziel, de essentie, de levensadem van alle dingen.

Door de eeuwen heen is zijn naam bewaard om het begin van alle dingen te gedenken. Hoe weet ik de wegen van alle dingen aan het begin? Ik kijk in mijzelf en zie wat in mij is.

22

Zij die buigzaam zijn blijven ongebroken. Zij die meebuigen worden recht. Zij die leeg zijn worden gevuld. Zij die uitgeput zijn worden verkwikt. De armen worden verrijkt. De rijken worden beschaamd.

Daarom omhelst de wijze het ene. Omdat hij niet met zichzelf te koop loopt, kunnen mensen zijn licht zien. Omdat hij niets te bewijzen heeft, kunnen mensen zijn woorden vertrouwen. Omdat hij niet weet wie hij is, herkennen mensen zich in hem. Omdat hij geen doel voor ogen heeft, slaagt alles wat hij doet.

Het oude gezegde dat zij die buigzaam zijn ongebroken blijven, is zeker juist! Als je waarlijk heelheid hebt bereikt, zal alles naar je toe trekken.

Er was iets vormloos en volmaakts voordat het universum werd geboren.

Het is sereen, leeg, onveranderlijk, opzichzelfstaand, Eeuwig aanwezig, het is de moeder van het universum.

Bij gebrek aan een betere naam noem ik het Tao.

Ik noem het groot, groot is grenzeloos; grenzeloos is eeuwig stromend; immer stromend keert het constant terug.

Daarom, de Weg is groot, de hemel is groot, de arde is groot, de mens is groot.

Dus, om de mensheid te kennen, begrijp de aarde.

Om de aarde te kennen, begrijp de hemel.

Om de hemel te kennen, begrijp de Weg.

Om de weg te kennen, begrijp het grote in jezelf.

Een kenner van de waarheid reist zonder een spoor achter te laten, spreekt zonder te kwetsen, geeft zonder boek te houden. De deur die hij sluit, ook al heeft deze geen slot, kan niet worden geopend. De knoop die hij legt, ook al gebruikt hij geen touw, kan niet worden losgemaakt.

Wees wijs en help alle wezens onpartijdig, zonder iemand te verstoten. Verspil geen kansen. Dit wordt het licht volgen genoemd.

Wat is een goed man anders dan de leraar van een slecht man? Wat is een slecht man anders dan de taak van een goed man? Als de leraar niet wordt geëerbiedigd en de leerling niet wordt gezien, rijst er verwarring, hoe schrandere men ook is. Dit is het grote geheim.

Ken de kracht van de man maar bewaar de zorg van een vrouw! Wees een dal onder de hemel; als je dat doet, zal de constante deugd niet afnemen. Je zult weer als een kind worden.

Ken het wit, houd vast aan het zwart en wees het patroon van de wereld. Het patroon van de wereld te zijn is constant het pad van deugd bewandelen, zonder een enkele stap verkeerd te zetten en terugkeren naar het oneindige.

Wie glorie begrijpt maar zich vasthoudt aan nederigheid, handelt in harmonie met de eeuwige macht. De fontein van de wereld te zijn is de overvloed van deugd beleven.

Wanneer het ongevormde tot objecten wordt gevormd, gaan zijn oorspronkelijke kwaliteiten verloren. Als je je oorspronkelijke kwaliteiten behoudt, kun je alles regeren. Voorwaar, de beste regeerder regeert het minst.

32

De eeuwige Tao heeft geen naam. Hoewel hij simpel en subtiel is, kan niemand in de wereld hem meester worden.

Als koningen en heren ze kondern temmen, zouden de tienduizend dingen van nature gehoorzamen. Hemel en aarde zouden zich verheugen en zoete dauw plengen. Iedereen zou leven in harmonie, niet door officieel decreet, maar door hun eigen goedheid.

Is het geheel eenmaal verdeeld, dan behoeven de delen namen. Er zijn al genoeg namen; weet wanneer te stoppen. Weet wanneer de rede beperkingen stelt om gevaar te vermijden.

Rivieren en beken worden geboren uit de oceaan en heel de werkelijkheid wordt geboren uit de Tao. Zoals alle water terugvloeit om de oceaan te worden vloeit heel de werkelijkheid terug om de Tao te worden.

33

Wie anderen begrijpt bezit kennis; wie zichzelf begrijpt bezit wijsheid. Meester Zijn over anderen vraagt macht; meester zijn over het zelf vraagt innerlijke kracht.

Als je beseft dat je genoeg hebt, ben je waarlijk rijk.

Wie zich aan zijn positie wijdt, leeft lang. Wie zich aan de Tao wijdt, leeft eeuwig.

42

De Tao baarde één. Één baarde twee. Twee baarde drie. En drie bracht de 10.000 dingen voort. De 10.000 dingen dragen yin en omhelzen yang; zij bereiken harmonie door deze krachten te combineren.

Mensen lijden bij de gedachte geen ouders, geen voedsel of geen waarde te hebben. Toch is dit precies zoals koningen en heren zichzelf ooit beschreven Want men wint door te verliezen en verliest door te winnen.

Wat anderen onderrichten, onderricht ik. De gewelddadigen sterven geen natuurlijke dood. Dat is mijn fundamentele les.

43

Het zachtste aller dingen overwint het hardste aller dingen. Het substantiële gaat binnen waar geen ruimte is. Zo ken ik de waarde van het niet-handelen.

Onderrichten zonder woorden, volbrengen zonder daden - weinigen in de wereld kunnen het vatten - dat is de weg van de meester. Ja, zeldzaam zijn zij die de bonus van deze wereld ontvangen.

48

Leren bestaat uit dagelijks vermeerderen. De praktijk van de Tao bestaat uit dagelijks verminderen; verminderen en verminderen tot nietsdoen. Wanneer er niets wordt gedaan, blijft niets ongedaan.

Waarachtig meesterschap kan worden bereikt door de dingen hun eigen weg te laten gaan. Het kan niet worden bereikt door inmenging.

56

Zij die weten spreken niet. Zij die spreken weten niet.

Blokker alle toegangen! Sluit je mond, vergrendel je zintuigen, stomp je scherpte af, ontwar je knopen, verzacht je blik, laat je stof neerdalen. Dit is de diepe verbinding of de geheime omhelzing.

Wie dit geheim kent wordt niet bewogen door gehechtheid of afkeer, niet beïnvloed door winst of verlies, niet beroerd door eer of schande. Hij is ver voorbij de zorgen der mensen, toch zal hij de dierbaarste plek in hun harten hebben.

Dit nu is de hoogste staat van de mens.

67

De hele wereld praat zo vrijmoedig over mijn TAO - wat een dwaasheid! De Tao is niet iets wat je op het marktplein vindt of wat wordt doorgegeven van vader op zoon. Het is niet iets wat je verwerft door te weten of verliest door vergeten. Als de Tao zo was, zou hij reeds lang geleden verloren en vergeten zijn.

Ik heb drie schatten die ik stevig vasthoud en nauwlettend bewaak. De eerste is genade. De tweede is zuinigheid. De derde is nederigheid.

Uit genade komt moed voort. Uit zuinigheid komt vrijgevigheid voort. Uit nederigheid komt leiderschap voort. Welnu, als je stoutmoedig was maar geen genade had, als je royaal was maar niet zuinig, als je voortging zonder nederigheid, zou je sterven.

Liefde overwint alle belagers, ze is onaantastbaar als verweer. Wanneer de hemel iemand wil beschermen, stuurt hij dan een leger? Nee, hij beschermt hem met liefde.

78

Niets in de wereld is zachter en zwakker dan water. Toch wordt het voor het aanvallen van het harde en sterke door niets overtroffen. Niets kent zijn weerga.

Het zwakke overwint het sterke; het zachte overtreft het harde. In heel de wereld is er niemand die dit niet weet, maar niemand wordt deze kunst machtig.

Daarom blijft de meester serene te midden van smart; het kwaad kan zijn hart niet binnengaan. Omdat hij helpen heeft opgegeven is hij 's mensen grootste hulp.

Ware woorden lijken paradoxaal.

79

Na een bittere strijd blijft er altijd enige wrok over. Wat kan men eraan doen? Tevreden zijn met wat je hebt is uiteindelijk altijd het beste.

Iemand moet het risico nemen onrecht met vriendelijkheid te beantwoorden, of vijandigheid zal nooit in welwillendheid veranderen. Daarom geven de wijzen altijd zonder dankbaarheid te verwachten.

Wie ware deugd heeft, zoekt altijd een weg om te geven. Wie ware deugd ontbeert, zoekt altijd een weg om te krijgen. Aan wie geeft valt de volheid van het leven toe, aan wie neemt slechts een legen hand.

80

Stel je een klein land voor met weinig mensen. Ze hebben wapens en gebruiken ze niet; ze genieten van het werk van hun handen en verspillen geen tijd met het uitvinden van arbeidsbesparende machines.

Ze nemen de dood serieus en reizen niet ver. Aangezien hun huizen hun dierbaar zijn, zijn ze niet geïnteresseerd in reizen. Hoewel ze boten en wagens hebben gebruikt niemand ze.

Ze zijn tevreden met gezond voedsel, ingenomen met nuttige kleding, tevreden in knusse huizen en beschermend ten aanzien van hun levenswijze.

Hoewel ze binnen het zicht van hun burens leven en er kraaiende hanen en blaffende honden te horen zijn aan de overkant van de weg, laten ze elkaar met rust terwijl ze oud worden en sterven.

81

Ware woorden zijn niet mooi; mooie woorden zijn niet waar. Goede mannen argumenteren niet; zij die argumenteren zijn niet goed. Zij die deugd bezitten zoeken niet naar gebreken; zij die naar fouten zoeken bezitten geen deugd.

Wijzen vergaren niets, maar geven alles aan anderen; hoe meer ze geven, hoe meer ze hebben.

De hemel is goed voor alles, doet niemand kwaad. De wijze imiteert hem, door te handelen voor het welzijn van allen en zich tegen niemand te weer te stellen.

Bronnen, vertalingen en verzamelingen van:

- Stephen Mitchell
- Wayne Dyer (Engels en Nederlands)
- Jonathan Star
- <http://www.geekfarm.org/cgi-bin/tao.pl?chapter=76&translation=all>
(vergelijking 15 Engelse vertalingen)
- A.S. Kline
- https://terebess.hu/english/tao/_index.html
(128 Engelse vertalingen)